

ROMÂNIA
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE D
SECȚIA JUDICIARĂ
SERVICIUL JUDICIAR CIV

Nr. 984/C/2839/III-5/2021
din 28.01.2022

ROMÂNIA	
Înalta Curte de Casație și Justiție	
Secții Unite	
Intrare dosare	211 nr.
Anul 2022	luna 01 ziua 01

Doamnei,

judecător Corina Alina CORBU

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Stimată doamnă președinte,

Vă înaintăm recursul în interesul legii declarat în conformitate cu prevederile art. 514 din Codul de procedură civilă, referitor la problema de drept privind „Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fondurile publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare și art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în sensul de a se stabili dacă sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar, acordat inspectorilor antifraudă din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală prin ordin al președintelui

Agenciei Naționale de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) face parte sau nu din categoria sporurilor al căror quantum se menține în plată în perioada 1 martie 2017 - 31 decembrie 2017”.

În temeiul dispozițiilor art. 515 Cod procedură civilă, au fost anexate recursului în interesul legii, pentru exemplificare, copiile hotărârilor judecătorești menționate în conținutul acestuia.

Cu deosebită considerație,

PROCUROR SEF SECTIE.

În temeiul dispozițiilor art. 515 Cod procedură civilă, se anexează prezentului recurs în interesul legii, pentru exemplificare, copiile hotărârilor judecătorești menționate în conținutul acestuia:

Anexa I

1. Sentința civilă nr. 1846 din 09.12.2019, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 5742/118/2019, definitivă prin decizia civilă nr. 595/CA din 14.09.2020, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal;

2. Decizia civilă nr. 261 din 11.03.2020, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1054/115/2019;

3. Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția de Contencios Administrativ și fiscal în dosarul nr., 5502/86/2017 definitivă prin decizia nr. 3085 din 20 noiembrie 2018 pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția de Contencios Administrativ și fiscal;

4. Decizia nr. 364/2021 din 02.02.2021, pronunțată de Curtea de Apel Craiova - Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 30777/3/2019;

5. Sentința nr. 315/2020 din 11.08.2020, pronunțată de Tribunalul Mureș – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 31085/3/2019, definitivă prin decizia nr. 28/R din 19.01.2021, pronunțată de Curtea de Apel Tg. Mureș – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal.

Anexa II

1. Sentința civilă nr. 222/CA din 11.10.2017, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 376/36/2017, definitivă prin nerecurare;

2. Decizia nr. 642 din 26.09.2019, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

3. Decizia nr. 968 din 13.07.2020, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

4. Decizia nr. 1117/2020 din 09.07.2020, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

5. Decizia nr. 897/2019 din 28.10.2019, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

6. Decizia civilă nr. 113/2021 din 02.02.2021, pronunțată de Curtea de Apel Alba-Iulia – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1988/85/2019;

7. Decizia civilă nr. 1078 din 16.12.2020, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1505/97/2019*;

8. Decizia nr. 3971/CA/2018-R din 21.11.2018, pronunțată de Curtea de Apel Oradea – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 427/111/CA/2018-R.

9. Sentința civilă nr. 299/CA/2019 din 14.10.2019, pronunțată de Tribunalul Vaslui – Secția Civilă, în dosarul nr. 598/89/2019, definitivă prin nerecurare;

10. Decizia nr. 250 din 05.03.2020 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 3322/30/2019;

11. Decizia nr. 937/R din 03.12.2020 pronunțată de Curtea de Apel Brașov – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 2020/62/2019;

12. Sentința civilă nr. 122/2020 din 12.03.2020, pronunțată de Tribunalul Bacău – Secția a II-a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1295/110/2019, definitivă prin decizia civilă nr. 112/2021 din 11.02.2021, pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Nr. 984/C/2839/III-5/2021

28.01. 2022

Către,

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În conformitate cu prevederile art. 514 din Codul de procedură civilă,
formulez prezentul

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

În practica judiciară s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la următoarea problemă de drept vizând:

Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fondurile publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare și art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în sensul de a se stabili dacă sporul pentru risc și

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar, acordat inspectorilor antifraudă din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) face parte sau nu din categoria sporurilor al căror cuantum se menține în plată în perioada 1 martie 2017 - 31 decembrie 2017.

Urmare sesizării nr. 12/16169/2021 formulată de ministrul justiției, s-a verificat jurisprudența în problema de drept indicată, constatându-se caracterul neunitar al acesteia în litigiile având ca obiect anularea Ordinelor nr. 835/2017, nr. 835/2017 și nr. 1021/2017 ale președintelui ANAF prin care s-a dispus, începând cu data 1.03.2017, diminuarea de la 25%, la 5%, a sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică aplicat la salariul brut lunar al personalului din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală¹ și plata diferențelor salariale aferente.

¹ Prin Ordinul nr. 964/2015 emis de Ministerul Finanțelor Publice - Agenția Națională de Administrare Fiscală s-a decis ca, începând cu data de 01.05.2015, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector - șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă, să beneficieze de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (8) și alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015.

Prin Ordinul nr. 835/ 01.03.2017 emis de Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală s-a prevăzut că, începând cu data de 01.03.2017, încetează aplicabilitatea prevederilor art. 1 din Ordinul nr. 964/2015 prin care personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă care ocupă funcții specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general antifraudă și inspector general antifraudă și care a beneficiat de sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25%.

Prin Ordinul nr. 836/10.03.2017 emis de Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, având în vedere Nota nr. [...]01/03/2017 a Direcției Generale de Organizare și Resurse Umane, aprobată de conducerea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, s-a dispus că, începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 5% aplicat la salariul brut lunar, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (8) și alin. (9) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, coroborat cu art. 7 alin. (4) și alin. (5) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2016 și cu art. 1 alin. (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 9/2017.

Prin Ordinul nr. 1021/27.03.2017 emis de Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, având în vedere Ordinul nr. 836/2017 al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, s-a dispus că, începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de drepturile salariale, astfel cum sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din acest ordin, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (8) și alin. (9) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015 coroborat cu art. 7 alin. (4) și alin. (5) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2016 și cu art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

I. Într-o primă orientare jurisprudențială, cererile de chemare în judecată au fost admise, reținându-se caracterul nelegal al ordinelor președintelui ANAF prin care s-a dispus reducerea, începând cu data de 1.03.2017, a procentului aferent sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, iar pârâții au fost obligați la plata diferențelor salariale, actualizate cu rata inflației la data plății efective și dobânda legală, calculată de la exigibilitatea diferențelor salariale până la plata efectivă a acestora.

Aceste instanțe au considerat că prevederile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 au impus menținerea salariului în plată la nivelul acordat pentru luna februarie 2017 și au avut în vedere quantumul brut al salariilor de bază, precum și quantumul sporurilor care fac parte din salariul brut de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzute în anexele la Legea – cadru nr. 284/2010.

Întrucât condițiile în care reclamanții și-au desfășurat activitatea nu s-au modificat, sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică trebuia menținut la procentul inițial, de 25%.

În plus, aceste instanțe au arătat că nu se poate face abstracție de faptul că, prin sentința civilă nr. 402/29.03.2018 pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul nr. 5502/86/2017 definitivă prin decizia nr. 3085/20.11.2018 a Curții de Apel Suceava², ordinele nr. 835/2017, nr. 836/2017 și nr. 1021/2017 au fost anulate, reținându-se că au fost emise cu încălcarea prevederilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și ale art. 12 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, intenția legiuitorului fiind aceea de menținere în plată, în perioada 1.03.2017-31.12.2017, a quantumului brut al salariilor de bază, precum și a quantumului sporurilor, implicit a sporului de 25% pentru risc și suprasolicitare

² Hotărâri depuse la poz. 3 Anexa I a prezentului recurs în interesul legii;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

neuropsihică, fiind firesc este ca reclamanții să beneficieze de sporul de 25% prevăzut în Ordinul inițial nr. 964/2015 al președintelui ANAF (*Anexa I*)

II. În a doua orientare de jurisprudență, instanțele au respins acțiunile reclamanților și au recunoscut posibilitatea președintelui ANAF, în calitate de ordonator de credite, de a reduce procentul aferent sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, dată fiind necesitatea încadrării în cheltuielile cu salarii aprobate prin bugetul ANAF, conform art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016.

S-a arătat că sporul în discuție este un spor procentual, nu unul în quantum fix, astfel încât, stabilirea în concret, a procentului aferent este lăsată în competența legală a ordonatorului de credite, în speță, președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, acesta fiind obligat să asigure încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul instituției, conform art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016.

Întrucât în construcția bugetară pentru anul 2017 nu s-au alocat fonduri pentru a se putea acorda sporul de 25%, diminuarea quantumului acestuia, la 5%, este justificată de necesitatea încadrării în cheltuielile aprobate prin buget.

În acest context, s-a făcut referire la prevederile art. 3 alin. (4) din Legea cadru nr. 153/2017 potrivit căreia „ordonatorii de credite au obligația să stabilească salariile de bază/soldele de funcție/salariile de funcție/soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare/indemnizațiile lunare, sporurile, alte drepturi salariale în bani și în natură prevăzute de lege, să asigure promovarea personalului în funcții, grade și trepte profesionale și avansarea în gradații, în condițiile legii, astfel încât să se încadreze în sumele aprobate cu această destinație în bugetul propriu”.

Astfel, instanțele au reținut faptul că sporul de până la 25% este condiționat de îndeplinirea a două condiții:

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

- poate fi acordat până la 25%, așa cum este prevăzut de art. 12 alin. (9), (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 (cu respectarea grilelor prevăzute de art. 25 din Legea nr. 153/2017);

- se acordă cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul ANAF, conform art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016.

Aceste instanțe au făcut trimitere la decizia nr. 1250/2010 a Curții Constituționale³ prin care s-a reținut că statul are deplina legitimare constituțională de a acorda sporuri, stimulente, premii, adaosuri la salariul de bază personalului plătit din fonduri publice în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează, precum și la considerentele deciziilor nr. 108/2006⁴ și nr. 289/2005⁵ prin care Curtea Constituțională a reținut că sporurile nu sunt drepturi fundamentale, ci drepturi salariale suplimentare, legiuitorul fiind în drept să le instituie, să le modifice, în anumite perioade de timp, să le suspende ori să le anuleze.

Întrucât Ordinele nr. 835/2017, nr. 836/2017 și nr. 1021/2017 ale președintelui ANAF sunt acte administrative cu caracter individual, nu acte administrative cu caracter normativ, hotărârea judecătorească definitivă prin care acestea au fost anulate produce efecte doar între persoanele care au fost părți în acel litigiu, nu și față de reclamanții din alte cauze, dispozițiile art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 55/2004 nefiind aplicabile. În plus, potrivit art. 435 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească este obligatorie și produce efecte numai între părți și succesorii acestora, nu și față de terți care nu au fost părți în litigiul anterior. *(Anexa II)*

*

*

*

³ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 16.11.2010;

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8.03.2016;

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 7 iulie 2005;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Consider că cea de-a doua orientare de jurisprudență este în litera și spiritul legii, pentru următoarele motive:

§ 1. Cu titlu prealabil, arăt că problema de drept a făcut obiect al sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în dosarul nr. 2872/1/2019 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Prin **decizia nr. 13 din 17 februarie 2020**⁶, Înalta Curte a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea – Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind: *„În interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 115/2017, cu modificările ulterioare, în categoria sporurilor al căror quantum se menține în plată, pentru perioada 1 martie-31 decembrie 2017, intră și sporul la care face referire alin. (3) al aceluiași articol, respectiv sporul de risc și suprasolicitare neuropsihică despre care legea prevede că se acordă în quantum de până la 25%, cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale de Administrare Fiscală?”*

În considerentele 68-73 ale acestei decizii, instanța supremă a reținut că nu erau întrunite premisele necesare declanșării mecanismului de unificare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, sub aspectul noutății chestiunii de drept, ceea ce deschide posibilitatea promovării unui recurs în interesul legii.

Problema de drept este și actuală, având în vedere dispozițiile art. 3 alin. (4), art. 24 și art. 25 alin. (1) din Legea –cadru nr. 153/2017 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fondurile publice⁷, precum și regulile de aplicare în timp,

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 519 din 17 iunie 2020;

⁷ Art. 3 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 - Gestionarea sistemului de salarizare: „Ordonatorii de credite au obligația să stabilească salariile de bază/soldele de funcție/salariile de funcție/soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare/indemnizațiile lunare, sporurile, alte drepturi salariale în bani și în natură prevăzute de lege, să asigure promovarea personalului în funcții, grade și trepte profesionale și avansarea în gradații, în condițiile legii, astfel încât să se încadreze în sumele aprobate cu această destinație în bugetul propriu.”

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

stabilite în art. 38 din această lege⁸ și privește chestiunea dacă un spor, în cazul de față sporul pentru risc și solicitare neuropsihică se menține în plată în cuantumul stabilit inițial sau dacă acest cuantum poate fi modificat prin ordin al ordonatorului de credite, emis în scopul încadrării în cheltuielile de personal prevăzute în bugetul aprobat, în condițiile în care condițiile de muncă ale beneficiarilor sporului nu s-au modificat.

§ 2 Sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică a fost acordat în baza prevederilor art. 12 alin. (9) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 83/2014

Art. 24 din Legea-cadru nr. 153/2017 - Sporuri și drepturi salariale specifice: „Limita maximă a sporurilor, compensațiilor, indemnizațiilor, adaosurilor, majorărilor, primelor, premiilor și a altor elemente ale venitului salarial specific fiecărui domeniu de activitate este prevăzută în prezenta lege și în anexele nr. I - VIII.”;

Art. 25 alin. (1) din Legea –cadru nr. 153/2017 - Limitarea sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor și a altor drepturi: „Suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, după caz.”;

⁸ **Art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și alin. (6) din Legea –cadru nr. 153/2017 – Aplicarea legii:** „(1) Prevederile prezentei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017.

(2) Începând cu data de 1 iulie 2017:

a) se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții;

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale :

a) cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții;

(4) În perioada 2019-2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h).

(6) În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.”

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 71/2015, (în vigoare la data emiterii ordinelor contestate), potrivit căruia „*Prin excepție de la prevederile art. 1, personalul prevăzut la alin. (8), beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, prevăzut la art. 5 din Capitolul VIII din Anexa nr. VI- Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările ulterioare, acordat în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.*”

Textul citat vizează exclusiv personalul prevăzut la alin. (8) al aceluiași articol, respectiv personalul Direcției generale antifraudă fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă.

În privința acestei categorii de personal a fost consacrată o soluție de excepție de la cea conținută în art. 1 alin. (2) din aceeași Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 83/2014 care stabilea regula menținerii, în anul 2015, a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, la același nivel cu cel acordat personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2014, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

Din însăși formularea textului care utilizează sintagma „*spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%.... acordat în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală*”, rezultă că sporul în discuție nu este unul fix, ci procentual și că valoarea procentuală a acestuia, stabilită de legiuitor este maximală, ceea ce îi oferă ordonatorului principal de credite posibilitatea de a stabili, în concret, un spor într-un procent inferior nivelului maximal prevăzut de legiuitor.

Aceasta se circumscrie marjei de apreciere pe care legiuitorul o recunoaște ordonatorilor de credite în ceea ce privește stabilirea unui anumit procent al sporului

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

și dă expresie obligațiilor acestora de a respecta limitele instituite de art. 22 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fondurile publice⁹, corespunzător art. 25 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fondurile publice și de a se încadra în limitele cheltuielilor de personal prevăzute în bugetul anual al instituției, conform regulilor disciplinei financiar-bugetare¹⁰.

De altfel, prin **Decizia nr. 15/2011 din 28 iunie 2021 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii**¹¹ s-a stabilit deja că prin sintagma „*fără a depăși limita prevăzută la art. 25*”, care se regăsește în cuprinsul art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 se instituie interdicția stabilirii și acordării unui quantum al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, peste limita de 30% din suma salariilor

⁹ Potrivit art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010: „(1) Suma sporurilor, compensațiilor, primelor și indemnizațiilor acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator principal de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază sau a indemnizațiilor lunare de încadrare, după caz.

(2) Suma sporurilor, compensațiilor, primelor și indemnizațiilor individuale nu va depăși 30% din salariul de bază, solda funcției de bază/salariul funcției de bază sau indemnizația lunară de încadrare.

(3) Prin hotărâri ale Guvernului se pot aproba depășiri ale limitei prevăzute la alin. (2) pentru anumite categorii de personal și pentru condiții temporare de muncă care fac necesară acordarea unei plăți suplimentare, cu respectarea limitei prevăzute la alin. (1).

(4) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică personalului trimis în misiune în străinătate.”

Derogări de la prevederile art. 22 alin. (1)-(3) din Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările și completările ulterioare au fost instituite prin art. 4 alin. (1) din Ordonanța urgență a Guvernului nr. 9/2017 în privința personalului care își desfășoară activitatea în unitățile aflate în subordinea Ministerului Sănătății, precum și în unitățile din rețeaua ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, în privința cărora, sporurile și alte drepturi salariale specifice activității pot depăși 30% din salariul de bază, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate.

¹⁰ Art. 22 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, modificată și completată: „Ordonatorii de credite au obligația de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale.”

Art. 16 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 republicată în Monitorul Oficial al României, partea I nr. 472 din 4.06.2020: „Ordonatorii de credite au obligația de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale.”

Art. 18 alin. (2) din Legea responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010, republicată: „Pentru încadrarea în limitele trimestriale ale cheltuielilor de personal, ordonatorii de credite au posibilitatea să diminueze drepturile salariale care sunt stabilite prin lege în quantum variabil și pe cele a căror acordare este facultativă, potrivit legii.”

În forma Legii responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 14.05.2015, aceste reguli de disciplină financiar bugetară aveau același sediu normativ.

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 921 din 27 septembrie 2021, paragraful 79;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

de bază, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții

Având în vedere și dispozițiile art. 25 din aceeași lege, care consacră soluția legislativă a limitării sporurilor salariale, suma sporurilor acordate cumulat pe total buget pentru fiecare ordonator de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază¹².

În același context, analizând sporurile prevăzute în art. 4 și art. 5 din Capitolul VIII-Secțiunea I din Anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, prevăzute în cote procentuale de până la un anumit procent din salariul de bază, instanța supremă a observat că acestea nu sunt stabilite într-un procent fix, prestabilit din salariul de bază, sintagma „până la” semnificând limitarea lor, prin determinarea unui nivel maximal în care fiecare dintre sporuri trebuie să se încadreze și a subliniat că **indicarea nivelului maxim nu exclude posibilitatea ca nivelul sporurilor, stabilite și acordate de fiecare ordonator de credite să fie inferior nivelului maxim prevăzut de lege**¹³.

Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție a subliniat că principiul egalizării cu venitul maxim în plată pentru persoane din aceeași instituție sau autoritate publică, stabilit prin lege sau prin hotărâri judecătorești, astfel cum a fost interpretat prin Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016 și prin Decizia nr. 23 din 26 septembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în aplicarea Legii nr. 71/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014, pronunțate în legătură cu o componentă a salariului de încadrare, nu poate fi preluat *mutatis mutandis* în privința unui element de salarizare suplimentar acestuia¹⁴.

În același context, instanța supremă a făcut trimitere la jurisprudența recentă a Curții Constituționale în care s-a statuat că: „Sporurile nu sunt drepturi fundamentale, ci drepturi salariale suplimentare. Stabilirea cuantumului concret al

¹² Ibidem, paragrafele 80-81;

¹³ Ibidem, paragraful 82;

¹⁴ Ibidem, paragraful 87;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

sporurilor și al venitului lunar se realizează de către fiecare ordonator de credite, în limitele stabilite de lege, astfel încât să se încadreze în sumele aprobate cu această destinație în bugetul propriu. O asemenea soluție legislativă ține de dreptul exclusiv al legiuitorului în materia salarizării personalului plătit din fondurile publice, fără a fi contrară art. 4 și art. 16 din Constituție și nici art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la interzicerea generală a discriminării (Decizia nr. 697 din 31 octombrie 2019, pronunțată în soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017, paragraful 19).¹⁵

Chiar dacă aceste considerente au fost dezvoltate în soluționarea unei probleme de drept care a avut ca obiect interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 38 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice, cu modificările și completările ulterioare, raportate la art. 4 și art. 5 din Capitolului VIII secțiunea 1 din anexa V la aceeași lege, ele pot fi aplicate și în privința sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25% prevăzut la art. 5 din Capitolul VIII din Anexa nr. VI-Familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările ulterioare, întrucât soluția legislativă este identică atât sub aspectul caracterului maximal al nivelului sporului prevăzut de lege, cât și sub aspectul condiționărilor legale, impuse ordonatorilor de credite din perspectiva încadrării în limita maximă 30% din suma salariilor de bază și în limitele cheltuielilor de personal stabilite prin bugetele aprobate.

Această abordare este în deplin acord cu dispozițiile art. 16 și art. 18 alin. (2) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 republicată care, instituind obligația ordonatorilor de credite de a angaja cheltuieli în limita creditelor de angajament și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, prevăd și posibilitatea acestora de a diminua drepturile salariale care sunt stabilite prin lege în quantum variabil, precum și pe cele a căror

¹⁵ Ibidem, paragraful 94;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

acordare este facultativă, potrivit legii, aceasta fiind, de altfel, situația sporurilor stabilite de legiuitor la un nivel maximal.

§ 3. În raport cu aceste caracteristici ale sporului în discuție, urmează a se observa că dispozițiile art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și cele ale art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 nu se opun posibilității ca, în vederea încadrării în limitele creditelor bugetare și în cheltuielile de personal aprobate, președintele A.N.A.F., în calitate de ordonator de credite, să stabilească un quantum al sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică inferior nivelului maximal prevăzut de lege.

Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare:

„ (1) În perioada 1 ianuarie-28 februarie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2016 în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În perioada 1 ianuarie-28 februarie 2017, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2016, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

Potrivit art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017:

„ Prevederile art. 13 alin. (5) - (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile art. 12 alin. (6) - (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2017.”¹⁶

O precizare deosebit de importantă pentru problema de drept este conținută în art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, care statuează că: „Dispozițiile alin. (4) se aplică cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală și, după caz, prin bugetele instituțiilor publice din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională.”

În același sens, prin art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative s-a prevăzut că:

„ (1) În perioada 1 martie-31 decembrie 2017, se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna februarie 2017 cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare lunară, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

...

(3) Prevederile art. 1 alin. (3) - (5), art. 2-4, art. 5 alin. (2) - (4) și art. 6-11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea

¹⁶ Modificarea a vizat doar perioada pentru care dispozițiile la care se face trimitere au rămas aplicabile, aceasta fiind prelungită, de la 28 februarie 2017, la 31 decembrie 2017;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, se aplică în mod corespunzător și în perioada 1 martie-31 decembrie 2017."

Din coroborarea acestor dispoziții normative, rezultă că soluția Guvernului, ca legiuitor delegat, pentru perioada 1 martie-31 decembrie 2017, a fost în sensul menținerii în plată, la același nivel cu cel acordat în luna februarie 2017, a cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare lunară, precum și a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, de care a beneficiat personalul plătit din fonduri publice.

Însă, acordarea sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică prevăzut de art. 12 alin. (8) și alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 la nivelul avut în perioadele anterioare a fost condiționată, prin art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, de încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

În temeiul dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, aplicabilitatea temporală a dispozițiilor art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, incidente inițial pentru perioada 1 ianuarie-28 februarie 2017, a fost extinsă și pentru intervalul 1 martie -31 decembrie 2017.

Astfel, situația sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, prevăzut la art. 5 din cap. VIII din anexa nr. VI - Familia ocupațională de funcții bugetare "Justiție" la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările ulterioare, acordat personalului din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală a cunoscut, prin actele normative de salarizare a personalului plătit din fondurile publice, aplicabile în perioada 1 martie -31 decembrie 2017, o soluție legislativă distinctă și particulară de la regula menținerii în plată, la nivelul acordat pentru luna februarie 2017, a cuantumului sporurilor care fac parte din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare de care a beneficiat personalul plătit din

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

fondurile publice, în măsura în care acesta și-a desfășurat activitatea în același condiții.

Această particularitate a fost dată de necesitatea impusă prin art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, de încadrare în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală, condiționare aflată în deplină concordanță cu principala caracteristică a sporului în discuție, constând în aceea că, potrivit legii, nu era prevăzut într- un procent fix, ci maximal.

Prin urmare, potrivit actelor normative cu forță juridică superioară, în vederea încadrării în cheltuielile cu salariile stabilite prin bugetul instituției, președintele ANAF, în calitate de ordonator de credite, avea posibilitatea legală de a reduce cuantumul sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

Chiar dacă personalul vizat de această reducere a sporului și-a desfășurat activitatea în aceleași condiții, imperativul încadrării în cheltuielile bugetare cu salariile, caracteristica sporului, limitările și condiționările prevăzute în art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 [corespunzător art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017], precum și în art. 16 și art. 18 alin. (2) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 republicată¹⁷ justificau normativ reducerea cotei procentuale a sporului în discuție la un nivel adecvat încadrării în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul instituției.

Așadar, în considerarea dispozițiilor art. 7 alin. (5) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2016, dispozițiile art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, precum și dispozițiile art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 nu se opuneau reducerii sporului prevăzut de art. 12 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 la un nivel care să permită încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul ANAF.

¹⁷ Potrivit celor arătate Supra Secțiunea § 2;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

§ 4. Această soluționare a problemei de drept este în acord cu jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în privința salarizării personalului plătit din fondurile publice.

Astfel, prin decizia nr. 622 din 10 octombrie 2019¹⁸ având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și, în special, ale art. 7 alin. (5) din aceasta, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2017 și, în special, ale art. 1 alin. (3) din aceasta, Curtea Constituțională, făcând trimitere la jurisprudența sa anterioară, a reținut că:

„21. [S]porurile, premiile și alte stimulente reprezintă drepturi salariale suplimentare, nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. Legiuitorul este în drept să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula, în acest sens fiind considerentele deciziilor nr. 1.601 din 9 decembrie 2010 și nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 4 februarie 2011 și nr. 99 din 8 februarie 2012. În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor, în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților săi din bugetul de stat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza Kechko împotriva Ucrainei, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza Wieczorek împotriva Poloniei, paragraful 59, și Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei, paragraful 57)¹⁹”.

În ceea ce privește invocarea dispozițiilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul de proprietate, în paragraful 26 al acestei decizii, Curtea, făcând trimitere la Decizia nr. 192 din 23 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial la României, Partea I, nr. 425 din 8 iunie 2017, paragraful 18, a arătat că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza Kechko împotriva Ucrainei, paragraful 23), statul este în

¹⁸ Publicată în Monitorul Oficial nr. 33 din 17 ianuarie 2020;

¹⁹ În același sens, Decizia nr. 332 din 11 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 1323 din 31 decembrie 2020;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

măsură să stabilească ce beneficii trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat. Astfel, statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii, prin modificări legislative corespunzătoare. În același sens este și Decizia din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele conexe nr. 44.232/11 și nr. 44.605/11 Felicia Mihăieș împotriva României și Adrian Gavril Senteș împotriva României, paragrafele 15 și 19, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului amintește că, datorită unei cunoașteri directe a propriei societăți și a necesităților acesteia, autoritățile naționale se află, în principiu, într-o poziție mai adecvată decât instanța internațională pentru a stabili ce anume este "de utilitate publică". În consecință, în cadrul mecanismului de protecție creat de Convenție, este de competența acestora să se pronunțe primele cu privire la existența unei probleme de interes general. Considerând normal ca legiuitorul să dispună de o mare libertate în conducerea unei politici economice și sociale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului respectă modul în care legiuitorul național percepe imperativele "utilității publice", cu excepția cazului în care raționamentul său se dovedește în mod vădit lipsit de orice temei rezonabil.

Cu privire la posibilitatea modificării ori eliminării unor sporuri, prin decizia nr. 1250 din 7 octombrie 2010²⁰ Curtea Constituțională a reținut că: „[S]tatul are deplina legitimitate constituțională de a acorda sporuri, stimulente, premii, adaosuri la salariul de bază personalului plătit din fonduri publice, în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează. Acestea nu sunt drepturi fundamentale, ci drepturi salariale suplimentare. Legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula (Decizia Curții Constituționale nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006).”

Aceleași aspecte rezultă și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a recunoscut statelor semnatare ale Convenției o largă marjă de

²⁰ Publicată în Monitorul Oficial nr. 764 din 16 noiembrie 2010;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

apreciere în ceea ce privește stabilirea beneficiilor care trebuie plătite angajaților lor din bugetul de stat. Întrucât Convenția nu garantează dreptul de a primi în continuare un salariu într-un anumit quantum, statele pot dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii prin modificări legislative corespunzătoare²¹.

§ 5. În fine, constituie o chestiune de aplicare concretă a legii modalitatea în care instanțele au soluționat cauzele din perspectiva efectului pozitiv al autorității de lucru judecat²² invocat de unii reclamanți care s-au raportat la sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. 5502/86/2017 definitivă prin decizia nr. 3085 din 20 noiembrie 2018 pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția de Contencios Administrativ și fiscal prin care s-a dispus anularea Ordinelor nr. 835/2017, nr. 836/2017 și nr. 1021/2017 ale președintelui ANAF, precum și Ordinul nr. 1394/3.04.2017 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție²³, contestate în acea cauză.

În primul rând, se impune a se observa că actele administrative anulate prin această hotărâre judecătorească definitivă sunt acte administrative cu caracter individual, nu acte administrative cu caracter normativ, astfel încât hotărârea respectivă nu beneficiază de efectele prevăzute de art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificată și completată²⁴.

²¹ *Kechko c. Ucrainei*, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, paragraful 23; *Vilho Eskelinen și alții c. Finlandei*, Hotărârea din 19 aprilie 2007, par. 94;

²² Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă: „Oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă.”;

²³ Prin care s-a dispus că, începând cu data de 1.03.2017, inspectorii antifraudă detașați în cadrul Ministerului Public pe posturi de specialiști beneficiază de drepturile salariale prevăzute de lege prin raportare la un quantum al sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică de 5%;

²⁴ Art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificată și completată: „Hotărârile judecătorești definitive prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. Acestea se publică obligatoriu după motivare, la solicitarea instanțelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau, după caz, în monitoarele oficiale ale județelor ori al municipiului București, fiind scutite de plata taxelor de publicare.”

În acest sens au fost și concluziile întâlnirii președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de ape, desfășurată la Timișoara, în perioada 22-23 aprilie 2021 -https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2021/06/Minuta-intalnire-practica-neunitara-SCAF--Timisoara-22-23-04-2021_site.pdf

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În al doilea rând, nu se poate face abstracție de principiul relativității hotărârilor judecătorești, atât sub aspectul efectelor sale obligatorii, cât și al lucrului judecat față de alți angajați ai aceluiași ordonator de credite, care nu au avut calitatea de reclamant în acel litigiu²⁵.

În acest sens, dispozițiile art. 435 alin. (1) din Codul de procedură civilă arată că hotărârea judecătorească este obligatorie și produce efecte juridice numai între părți și succesorii acestora.

Prin urmare, dezlegările date chestiunilor de drept litigioase din acea cauză nu se impun cu forța obligatorie a deciziilor pronunțate de instanța supremă în mecanismele de unificare, altor instanțe investite cu soluționarea unor pretenții întemeiate pe aceeași cauză juridică²⁶.

A accepta că litigiile trebuie soluționate exclusiv prin valorificarea efectului pozitiv al autorității de lucru judecat echivalează cu a recunoaște că o hotărâre judecătorească pronunțată într-o cauză particulară, în privința unui act administrativ unilateral cu caracter individual produce efecte obligatorii pentru toate celelalte instanțe de judecată investite cu litigii identice ori similare sub aspectul problemelor de drept incidente și că unificarea jurisprudenței s-ar putea realiza printr-o singură hotărâre de speță, ceea ce nu poate fi primit având în vedere rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în această materie.

*

*

*

În acel cadru, s-a precizat că doar ANAF are competența, prin raportare la dispozitivul și considerentele sentinței, să emită un act administrativ prin care să stabilească modul de acordare a acestui spor, instanțele de judecată neavând această competență întrucât ar depăși atribuțiile puterii judecătorești.

²⁵ În doctrină, s-a arătat la baza relativității efectelor, constituind fundamentul și justificarea relativității, se află principiul contradictorialității și al respectării dreptului la apărare (A. Nicolae, *Relativitatea și opozabilitatea efectelor hotărârii judecătorești*, Editura Universul Juridic, București, 2008, p. 166);

²⁶ Pretinsul caracter nelegal al ordinelor emise de ordonatorul de credite prin care a fost redus cuantumul sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CABINET PROCUROR GENERAL

§ 6. În concluzie, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, art. 7 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fondurile publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal bugetare și art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în scopul încadrării în limitele cheltuielilor cu salariile aprobate prin bugetul instituției, președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală avea posibilitatea legală să stabilească, pentru personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală, un quantum al sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, inferior nivelului maximal de 25%, acest spor nefăcând parte din categoria sporurilor al căror quantum a fost menținut în plată în perioada 1 martie 2017 - 31 decembrie 2017.

Pentru aceste motive, în temeiul dispozițiilor art. 517 din Codul de procedură civilă, solicit admiterea prezentului recurs în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

În temeiul dispozițiilor art. 515 Cod procedură civilă, se anexează prezentului recurs în interesul legii, pentru exemplificare, copiile hotărârilor judecătorești menționate în conținutul acestuia:

Anexa I

1. Sentința civilă nr. 1846 din 09.12.2019, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 5742/118/2019, definitivă prin decizia civilă nr. 595/CA din 14.09.2020, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal;

2. Decizia civilă nr. 261 din 11.03.2020, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1054/115/2019;

3. Sentința civilă nr. 402 din 29 martie 2018 pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția de Contencios Administrativ și fiscal în dosarul nr. 5502/86/2017 definitivă prin decizia nr. 3085 din 20 noiembrie 2018 pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția de Contencios Administrativ și fiscal;

4. Decizia nr. 364/2021 din 02.02.2021, pronunțată de Curtea de Apel Craiova - Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 30777/3/2019;

5. Sentința nr. 315/2020 din 11.08.2020, pronunțată de Tribunalul Mureș – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 31085/3/2019, definitivă prin decizia nr. 28/R din 19.01.2021, pronunțată de Curtea de Apel Tg. Mureș – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal.

Anexa II

1. Sentința civilă nr. 222/CA din 11.10.2017, pronunțată de Curtea de Apel Constanța – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 376/36/2017, definitivă prin nerecurare;

2. Decizia nr. 642 din 26.09.2019, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

3. Decizia nr. 968 din 13.07.2020, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

4. Decizia nr. 1117/2020 din 09.07.2020, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

5. Decizia nr. 897/2019 din 28.10.2019, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a de Contencios Administrativ și Fiscal;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

6. Decizia civilă nr. 113/2021 din 02.02.2021, pronunțată de Curtea de Apel Alba-Iulia – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1988/85/2019;
7. Decizia civilă nr. 1078 din 16.12.2020, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1505/97/2019*;
8. Decizia nr. 3971/CA/2018-R din 21.11.2018, pronunțată de Curtea de Apel Oradea – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 427/1111/CA/2018-R.
9. Sentința civilă nr. 299/CA/2019 din 14.10.2019, pronunțată de Tribunalul Vaslui – Secția Civilă, în dosarul nr. 598/89/2019, definitivă prin nerecurare;
10. Decizia nr. 250 din 05.03.2020 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 3322/30/2019;
11. Decizia nr. 937/R din 03.12.2020 pronunțată de Curtea de Apel Brașov – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 2020/62/2019;
12. Sentința civilă nr. 122/2020 din 12.03.2020, pronunțată de Tribunalul Bacău – Secția a II-a Civilă și de Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 1295/110/2019, definitivă prin decizia civilă nr. 112/2021 din 11.02.2021, pronunțată de Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal.